

Инж. Д. С. Аранђеловић

ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА
У ИНДУСТРИСКИМ
ПРЕДУЗЕЋИМА

ПРЕДГОВОР

За успешно решење великих задатака који се постављају пред социјалистичку индустрију, потребно је претходно провести обиман организациони рад у предузећима. Планска привреда претставља вишу фазу развитка привреде те је у условима изградње социјализма потребно да сва радна места буду организационо исправно постављена и сва средства рада рационално искоришћена. Наша индустрија, у данашњем стадијуму, захтева највећу могућу примену начела научности, организационе напредности и ефикасности у равномерном планском извршењу производње. Великим порастом индустрије на бази нових могућности не може се овладати без савремених метода организације и управљања производњом. Занатски начин решавања ових проблема, који се у нашој пракси понегде почео одомаћивати, може претстављати само почетак развитка, који треба ликвидирати у најкраћем времену првог периода утврђивања планског рада.

Савремено руковођење индустриским предузећима веома је сложен посао. Оно је истовремено јако проширено у погледу циљева и подељено, диференцирано у радним напорима и функцијама. Радни односи у оквиру индустрског рада, планирање продукције, методе анализе и рационалног утврђивања радних процеса, имају свако своје поље делатности, а истовремено сви се сливају у једну радну целину. Принципи научне организације рада јасно су утврђени и сваки руководиоца у свом сектору треба да се управља према њима, без обзира на врсту производње његовог предузећа, или на величину и број радника у предузећу.

Ова књига бави се, у првом реду, најважнијим елементима општих научних принципа планске организације индустрских предузећа. Материјал је у њој распоређен према основним местима рада. Сваком радном месту посвећено је по једно поглавље, у коме су детаљно изложени или назначени сви важнији проблеми који у студији и раду у предузећу у оквиру тога одељења могу да искрену. Држећи се научне систематизације, ми нисмо описивали конкретан посао појединачних предузећа, нити наше шеме треба сматрати као упутства за непосредну примену и решавање. Тај део задатка, та упутства за рад у планској служби непосредно у данашњем периоду развитка, јасно је обрађен у званичним брошурама и издањима наших виших привредних установа. Овде, систематско излагање основних проблема науке о рационализирању и организацији социјалистичког планирања производње у индустрији треба само да помогне стручним руково-

II Планирање израде	199
1 Фабрикационо планирање	201
2 Одређивање алата и помоћних уређаја	208
3 Припрема сериске производње у мањим предузећима	210
4 План оправке машина	217
III Контрола производње	223
1 Елементи поделе рада	223
2 Преглед (евиденција) и контрола очувања производног плана	226
IV Студија времена и утврђивање норми	239
1 Студија радног времена	241
2 Одређивање временских норми	278
V Проблеми студије времена и норми	281
1 Утврђивање радне способности радника за испуњење норми	281
2 О питању уопштавања техничких норми	289
Проблеми из праксе предузећа	292
Пета глава	
Планско снабдевање предузећа	298
I Организација снабдевања споља	299
II Планско регулисање снабдевања и преглед материјала по производним одељењима	306
Шеста глава	
Ускладиштење материјала	312
I Главно складиште	312
1 Попуњавање складишта	312
2 Ускладиштење	315
3 Књиговодство складишта	323
II Припремна складишта	324
Проблеми из праксе предузећа	329
Седма глава	
Планирање израде и преглед производње у радионицама	331
I Састављање производних планова у радионици	332
1 Планирање за краће периоде	332
2 Дневно и сменско планирање	334
3 Припрема производње у радионицама	338
II Ток планског налога по радионицама	339
1 Монтажна радионица	339
2 Механичке радионице	343
III Преглед и контрола извршења производње	346
IV Методе анализе код контроле квалитета	353
V Организационе мере за поделу рада	359
Осма глава	
Преузимање и испорука производа	362
I Преузимање и паковање производа	362
1 Преузимање готових производа	362
2 Рационално паковање	363
II Испорука	370
Литература	375